

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Socialvårdsbyrån, S1

Beslutande

Minister
Carina Aaltonen

Föredragande

Socialinspektör
Ulla Rindler-Wrede

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 86

Utvärdering av Barnahusmodellen.

ÅLR 2015/1476

Ålands landskapsregering beslutade den 17.2.2015 att ingå avtal med Juristfirman Diesen, Stockholm, om en utvärdering av den s.k. Barnahusmodellen som är en samverkansmodell mellan berörda myndigheter då barn misstänks vara utsatta för brott som på polismyndighetens initiativ använts på Åland sedan 2007.

Utvärderarna har haft huvudfokus på polisens utredningar och i viss mån även på socialsektorns insatser i samverkan.

Samverkansmodellen konstateras av alla iblandade myndigheter vara mycket lyckad och ingen önskar en återgång till tidigare utredningsmetoder. Utredarnas uppfattning är att kvaliteten på barnförhören är god och att det märks att förhørsledarna är både utbildade och erfarna. Utredarna konstaterar att den åländska barnahusmodellen inte uppfyller alla de kriterier som i flera länder uppställts för att få kalla sig Barnahus. Detta gäller bl.a. att allt arbete med barnen ska ske under samma tak medan i den åländska samverkansmodellen arbetar varje myndighet i sina egna lokaler men med ett tydligt barnperspektiv och enligt på förhand uppgjorda samverkansrutiner så att processen blir så snabb och skonsam som möjligt för barnet.

Landskapsregeringen ser med belåtenhet på resultatet av utvärderingen men uppmanar de inblandade myndigheterna att göra sitt yttersta för att ta tag i de förbättringsområden som utredarna pekar på, bl.a. gällande tidsaspekten, då utredningarna bedöms dra ut på tiden alltför länge. Landskapsregeringens avsikt är att återkomma till frågan om samverkansmodellen fram över och då höra barn och deras vårdnadshavare om deras upplevelse av processen.

Landskapsregeringen riktar ett tack till utredarna och de som medverkat i utredningen och antecknar utredningen till kännedom.

Nr 87

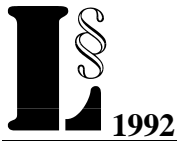
Lagstiftningspromemoria gällande förslag
till revidering av barnomsorgslag ÅFS
2011:86.

ÅLR 2015/10280

107 S1 Utdrag

Landskapsregeringen beslöt överföra lagstiftningspromemoria gällande revidering av barnomsorgslagen ÅFS 2011:86 enligt **bilaga 1, S1015E39**, till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

ÄR EN LAG LÖSNINGEN PÅ PROBLEMET?

LagPM nr 1

CHECKLISTA FÖR VAL AV MEDEL FÖR DEN OFFENTLIGA STYRNINGEN

Den offentliga styrning som behövs för att vårt samhälle skall fungera kan ske med olika medel. Ett vanligt medel är styrning genom *lagstiftning* (lagar och förordningar). All lagstiftning kostar, dels för utredning och beredning dels för genomförandet. Lagstiftningsåtgärder kan i många fall ersättas med annan styrning, till exempel styrning genom *information* (PR-arbete, kampanj, standarder, avtal, osv.) eller genom *administrativa åtgärder*.

Vid val av medel för offentlig styrning skall onödiga, dyra eller ineffektiva lagstiftningsåtgärder undvikas. Lagberedningen har därför sammanställt en checklista bestående av frågor¹, vilkas svar ger vägledning vid bedömningen av om styrning behövs och om så är fallet **vilket medel som är ändamålsenligast**.

Denna checklista är utformad som en blankett där man kan skriva in svar på frågorna innan man gör en utskrift.

SYNA PROBLEMEN NOGA INNAN ÅTGÄRDER VIDTAS - DET VINNER ALLA PÅ!

VÄND!

¹ Källa: Statsrådsberedningens PM 1990:2

Lag PM 1992:1

CHECKLISTA FÖR VAL AV MEDEL

A: KLARLÄGGANDE AV PROBLEMET OCH DESS ORSAKER SAMT BEHOVET AV ÅTGÄRDER:	
1. Vad är problemet?	
1.1	Vem eller vilka kräver en förändring? Finns det motstridiga intressen?
	<p>9 § i barnomsorgslagen: Resultat av ÅMHM´s tillsyn visade att lagens skrivning inte motsvarar vad som varit accepterad praxis och inte vad socialvårdsbyrån bedömer som rimliga kvalitetskrav. Ansvarig minister har förordat en lagändring. Kommunerna förväntar sig det.</p> <p>18 § i Bo-lagen: Rätten till fritidsverksamhet bör förtydligas gällande omfattningen. Fler kommuner har ställt frågan om denna paragrafs innebörd.</p> <p>24 § i Bo-lagen: Ett komplement till lagen är berett gällande ersättningsandelen till gruppfamiljedaghem men har inte förts vidare av lr. Önskemålet om ändring kommer från Jomala kommun samt Mariehamn.</p> <p>LF om behörighetskrav inom barnomsorgen: Hela upplägget i förordningen bör ses över i förhållande till rikets motsvarande förordning. Uppmaningen kommer från utbildningsavdelningen vid LR</p>
1.2	Vilka motiv åberopas? Kan det finnas också andra motiv? Hur konkreta är riskerna, felen, bristerna och problemen?
	Bedömningen är att dessa förändringar behövs för att verkställigheten i kommunerna skall förenklas.
1.3	Vilket är målet? Vad vill man åstadkomma? Finns det konflikter mellan olika mål?
	En klar och tydlig lag som innebär enklare verkställighet och likvärdiga möjligheter för barn och föräldrar runt om Åland gällande barnomsorgsservicen.
1.4	Finns det ett internationellt perspektiv på frågan (EG, EES eller internationellt fördrag)?
	Nej
1.5	Är det underlag som finns tillräckligt för en bedömning av frågan eller behövs tilläggsutredning?
	Vissa utredningar behöver göras bl a kostnadsberäkningar
2. Behövs någon åtgärd överhuvudtaget?	
2.1	Vad händer om man inte gör någonting alls? Blir problemet större och mera akut?
	Om man inget gör haltar lagstiftningen och respekten i kommunerna för lagen undergrävs.

2.2	Vilken utveckling av särskild betydelse för frågan kan väntas inom den närmaste tiden? Hur påverkas problemet?
	”Oro” i kommunerna om vad som är rätt är inte bra. Dessutom är nedskärningar på gång i riket och Åland behöver slå fast sin kvalitetsnivå.
2.3	Löser problemet sig självt med tiden? Kommer marknadskrafterna att lösa problemet?
	Nej
2.4	Kan en önskad åtgärd ge upphov till nya problem som är lika stora eller större än de problem man vill lösa?
	Nej
B. DÅ PROBLEMET OCH DESS ORSAKER SAMT BEHOVET AV ÅTGÄRDER KLARLAGTS KAN FÖLJANDE FRÅGOR STÄLLAS:	
1.	När behövs åtgärderna? Behövs åtgärder genast? Finns det tid för ytterligare utredningar? Är behovet av åtgärder övergående?
	Omgående
2.	Vilka alternativa medel kan användas? Vilket medel är ändamålsenligast för styrningen? Vilket medel kostar minst, dels för enskilda dels för samhället? Vilka negativa sidoeffekter har de olika medlen? Hur passar de olika åtgärderna in i ett större samhällsligt perspektiv?
	Möjlighet att styra upp sakerna med hjälp av anvisningar har undersökts men det visade sig inte vara möjligt.
3.	Vad är skillnaden för samhället och enskilda mellan den önskade reformen och nollalternativet? Vilka resurser behövs och vilka effekter uppstår för samhället och enskilda om reformen genomförs respektive inte genomförs (nollalternativet)?
	Det handlar inte om en reform utan ett förtydligande av gällande lagstiftning
4.	Behövs en lag? Om behovet av lagstiftning fortsättningsvis finns uppstår nya frågor. Kontakta lagberedningen så löser vi dem tillsammans!

 handläggare